

Sinematografik Ortak yapım üzerine Avrupa Sözleşmesi

Strasbourg, 2. 10. 1992

Avrupa Antlaşmaları Serisi/147

Önsöz

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi devletler ve Avrupa Kültürel Sözleşmesi'ne taraf diğer devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacı üyelerinin arasında daha büyük birlikteliği sağlamak amacıyla usulüne göre, özellikle ortak miraslarını oluşturan prensip ve idealleri korumak ve desteklemektir;

Yaratıcılık hürriyeti ve ifade hürriyetinin bu prensiplerin temel unsurlarını oluşturduğunu dikkate alarak;

Avrupa Kültürel Sözleşmesi'nin amaçlarından birinin de çeşitli Avrupa ülkelerinin kültürel çeşitliliğini savunmak olduğunun bilincinde olarak;

Avrupa çapında kültürel çeşitliliğin bir unsuru olarak sinematoğrafik ortak yapımların kuvvetlendirilmesi gereğine inanarak;

Bu prensiplerin geliştirilmesi kararlaştırılmış olup, audiovisual (sesli-görsel) sahada ve sinema üzerine Bakanlar Komitesinin tavsiyeleri hatırlanarak, ve özellikle Avrupa'da audiovisual üretimin teşviki üzerine R (86) 3 No.lu tavsiye kararı;

Avrupa'da sinematoğrafik ortak yapımın geliştirilmesine yeni bir itici güç verildiğinin ve Avrupa sinematoğrafik ortak yapımı teşvik endişelerini karşılayan Eurimages, audiovisual çalışmalar ve yaratıcı sinematoğrafik'in dağıtımı ve ortak yapımının desteklenmesi için Avrupa Fonunun yaratılması kabul edildiğinin bilincinde olarak;

Bu kültürel hedefin başarılması bir bütün olarak, Avrupa çok taraflı sinematoğrafik ortak yapımlara kendilerini uyarlamaya tanımlayıcı kuralların konulması ve üretimi artırma yolunda ortak bir çaba gösterilmesi sayesinde olacağını kavrayarak;

Sinematoğrafik ortak yapım alanında Avrupa işbirliğini teşvik ve kısıtlamaları azaltmaya yönelik ortak kuralların kabul edilmesini dikkate alınarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Bölüm I – Genel Şartlar

Madde 1 – Sözleşmenin amacı

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler Avrupa sinematoğrafik ortak yapımının geliştirilmesini aşağıdaki hükümlere göre teşvik etmeyi üstlenmişlerdir.

Madde 2 – Kapsam

- 1 Bu Sözleşme, menşei Taraf Devletlerin topraklarında olan çok taraflı ortak yapım alanında, Taraflar arasındaki ilişkileri düzenler.

2 Bu Sözleşme:

- a Sözleşmenin üç farklı Taraf Devletinde kurulu, en az üç ortak yapımcıyı içine alan ortak yapımlara; ve
- b Sözleşmenin üç farklı Taraf Devletinde kurulu, en az üç ortak yapımcıyı ve Taraf Devletlerde kurulmamış bir veya daha fazla ortak yapımcıları içine alan ortak yapımlara uygulanır. Ne var ki, Sözleşme Taraflarında yerleşik olmayan ortak yapımcıların toplam katkısı, yapımın toplam maliyetinin %30'unu geçemez.

Her halde, bu Sözleşmenin, bir ortak yapım çalışmasına uygulanması ancak bu çalışmanın aşağıda 3. Maddenin 3. fıkrasında tarif edilen Avrupa sinematoğrafik çalışması tanımına uyması kaydı ile mümkündür.

3 Bu Sözleşmenin Tarafları arasında akdedilmiş bulunan ikili anlaşmaların hükümleri ikili ortak yapımlarda uygulanmaya devam eder.

Çok taraflı ortak yapımlar bakımından, bu Sözleşmenin şartları Sözleşme tarafları arasındaki ikili anlaşmaların üstüne çıkar. İkili ortak yapımlarla ilgili hükümler bu Sözleşmenin şartlarına aykırı olmadıkları takdirde yürürlükte kalır.

4 Bu Sözleşmenin iki Tarafı arasındaki ikili ortak yapımı düzenleyen herhangi bir anlaşmanın yokluğunda, Sözleşme ikili ortak yapımlara da, 20. madde hükümlerine göre Taraflardan biri çekince koymadıkça, uygulanır.

Madde 3 – Tanımlamalar

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından:

- a “sinematoğrafik çalışma” terimi sinemalarda gösterilmek üzere tasarlanmış ve her bir Tarafın yürürlükteki film endüstrisini düzenleyen şartlarına uyan özellikle film (fiction), çizgi film ve belgesellerin sinematoğrafik çalışmaları, orta veya herhangi bir uzunluktaki bir çalışma anlamında;
- b “ortak yapımcılar” terimi bu Sözleşme Taraflarında müesses ve bir ortak yapım sözleşmesi vasıtasıyla bağlı olan sinematoğrafik yapım şirketleri veya yapımcıları anlamında;
- c “Avrupa Sinematoğrafik çalışma” terimi bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olan Ek 2’de düzenlenen şartları karşılayan bir sinematoğrafik çalışma anlamında;
- d “çok taraflı ortak yapım” terimi yukarıda 2. Maddenin 2. fıkrasında tanımlanan en az üç ortak yapımcının sinematoğrafik çalışması anlamındadır.

Bölüm II – Ortak yapımlara uygulanacak kurallar

Madde 4 – Ulusal filmlere benzeşme

- 1 Çok taraflı ortak yapımlar olarak üretilen ve bu Sözleşmenin kapsamı içine giren Avrupa sinematoğrafik çalışmalar, ortak yapıma katılan Sözleşme Taraflarında yürürlükte olan yasalar ve nizamname hükümlerine göre ulusal filmlere sağlanan görülen menfaatlere hak kazanırlar.
- 2 Bu Sözleşmenin şartlarına ve ortak yapımıcının kurulu bulunduğu Taraf Devlette yürürlükteki yasal ve düzenleyici şartlara uygun olarak, her bir ortak yapımıcıya sağlanacak menfaatler ortak yapımıcının kurulu bulunduğu Taraf Devletçe sağlanacaktır.

Madde 5 – Ortak yapım statüsünü elde etme koşulları

- 1 Herhangi bir sinematoğrafik ortak yapım çalışması, ortak yapımıcıların kurulu bulunduğu Taraf Devletlerin yetkili otoritelerinin istişareleri sonrasında ve Ek 1'de düzenlenen yöntem uygun olarak onanmasına bağlıdır. Söz konusu ek, bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.
- 2 Ortak yapım statüsü için başvurular Ek 1'de düzenlenen yöntem göre yetkili otoriteler tarafından onanmak üzere teslim edilecektir. Sanatsal, parasal ve teknik konuları ilgilendiren başlangıçtaki taahhütlere uyulmaması durumu dışında, bu onama nihaidir.
- 3 Açıkça şiddeti savunan veya pornografik yapıdaki projeler ya da insanlık onuruna açıkça saldıranlara ortak yapım statüsü verilemez.
- 4 Ortak yapım statüsü vasıtasıyla sağlanan faydalar yeterli teknik, parasal gücü olan ve yeterli profesyonel ehliyete sahip ortak yapımıcılara tanınır.
- 5 Her bir Âkit Devlet yukarıda 2. fıkrada sözü edilen yetkili otoriteyi imza sırasında veya onay kabul, tasvip veya katılım belgesinin tevdi sırasında yapacağı bir beyan ile tayin etmiş olacaktır. Bu beyan daha sonraki bir tarihte tadil edilebilir.

Madde 6 – Her bir ortak yapımıcının katkı payları

- 1 Çok taraflı ortak yapımlarda, sinematoğrafik çalışmanın yapımındaki toplam maliyete, en az katkı % 10'dan az olamaz ve en fazla katkı % 70'i geçemez. En az katkı % 20'den az olduğunda ilgili Taraf ulusal yapım destek planlarını kullanmayı azaltabilir veya kapatabilir.
- 2 Bu Sözleşme, Madde 2, fıkra 4'ün hükümleri gereğince göre iki Taraflı bir anlaşmanın yerini aldığı anda, en az katkı sinematoğrafik çalışmanın toplam yapım maliyetinin % 20'sinden az olamaz ve en çok katkı % 80'ini geçemez.

Madde 7 – Ortak yapımcıların hakları

- 1 Bir ortak yapım mukavelesi, her bir ortak yapımcının ses ve resimlerin negatif orijinaleri üzerinde ortak mülkiyetini teminat altına almalıdır. Mukavele, bu negatife ortak yapımcılar tarafından karşılıklı olarak belirlenmiş bir yerde muhafazası ve onlara serbest ulaşma teminatı sağlayan hüküm içermelidir.
- 2 Bir ortak yapım anlaşması her bir ortak yapımcı için, negatifler arasında veya her türlü başka çoğaltma ortamı hakkını vermelidir.

Madde 8 – Teknik ve sanatsal katılım

- 1 Her bir ortak yapımcının katkısı etkin teknik ve sanatsal katılımı içerir. İlke olarak ve Tarafları bağlayan uluslararası yükümlülüklerle uyumlu olarak, ortak yapımcıların, yaratım, teknik ve sanatsal personel, oyuncular ve tesislerle ilgili katkıları, yatırımları ile orantılı olmalıdır.
- 2 Tarafları bağlayan uluslararası yükümlülükler ve senaryonun gereksinimlerine bağlı kalmak koşulu ile, çekilmesine katılan teknik ve set çalışanları, çalışma ortak yapıma katılan devletlerin vatandaşlarından oluşurlar ve yapım-sonrası normal olarak bu devletlerde yerine getirilir.

Madde 9 – Parasal ortak yapımlar

- 1 Madde 8'deki şartlara ve Tarafların yürürlükteki kendi hukuk ve nizamnamelerindeki özel şartlarına ve sınırlamalarına bakılmaksızın, ortak yapımlara eğer aşağıdaki şartları karşılıyorsa, bu Sözleşmeye göre ortak yapım statüsü verilebilir:
 - a sadece parasal da olsa, ortak yapım anlaşmasına uygun olarak bir veya daha fazla azınlık katkılarını, her bir ulusal payın, yapım masraflarının % 10'undan ne aşağı ne de % 25'inden fazla olmaması şartını içermesi;
 - b etkin teknik ve sanatsal katkı sağlayan çoğunluk ortak yapımcısı bulunan ve , kendi ülkesinde bir ulusal çalışma olarak tanınmayı sağlayacak sinematoğrafik çalışma şartlarını yerine getirmesi;
 - c bir Avrupalı kimliğini teşvike yardımcı olan etmesi; ve
 - d alıncıların dağıtımını için koşulların ortak yapım mukavelelerinde belirtilmesi.
- 2 Parasal ortak yapımların ortak yapım statüsüne hak kazanmaları yetkili makamların her bir müracaatı için özellikle aşağıdaki 10'uncu maddenin şartlarını dikkate alarak onamaları halinde mümkün olur.

Madde 10 – Genel Denge

- 1 Sinematoğrafik çalışmaların ortak yapımında yatırılan toplam miktar ile sanatsal ve teknik katılım arasında Tarafların sinematoğrafik ilişkilerinde bir genel denge sürdürülmelidir.
- 2 Makul bir süreden sonra bir veya daha fazla Taraf ile ortak yapım ilişkilerinde bir denge açığı gözleyen Taraf, kendi kültürel kimliğini koruma bakımından, sonraki bir ortak yapımın onanmasını ilgili Taraf veya Taraflarca sinematoğrafik ilişkileri dengeleninceye kadar engelleyebilir.

Madde 11 – Giriş ve ikamet

Yürürlükteki uluslararası yükümlülüklere, yasa ve tüzüklere uygun olarak, bir ortak yapımda her bir Taraflar, diğer Tarafların ortak yapıma katılan sanatsal ve teknik personeline giriş ve ikametini yanı sıra kendi topraklarında çalışma izinlerini de sağlar. Aynı şekilde, her bir Taraf bu Sözleşmenin konusuna giren sinematoğrafik çalışmaların yapım ve dağıtımını için gerekli malzemenin geçici ithal ve yeniden ihracına izin verir.

Madde 12 – Ortak yapımcı ülkelerin tanıtım yazıları

- 1 Ortak yapımcı ülkeler adı ortak yapıt sinematoğrafik çalışmalarda tanıtım yazılarıyla belirtilir.
- 2 Bu ülkelerin isimleri başlıklarda, reklam ve tanıtım malzemesinde ve sinematoğrafik çalışmalar gösterime girdiğinde açıkça gösterilir.

Madde 13 – İhraç

Ortak bir sinematoğrafik çalışmanın ile üretilen bir eser, sinematoğrafik eser ithalatının kotalara bağlı bir ülkeye ihracı durumunda ve ortak-yapım Taraflarından birinin, kendi sinematoğrafik eserleri için ithal eden ülkeye giriş imkanına sahip bulunmadığı durumda:

- a sinematoğrafik eser normal olarak katılımıda çoğunluğa sahip olan ülkenin kotasına katılır;
- b sinematoğrafik eserin değişik ülkelerin eşit katılımlarından oluşması durumunda, sinematoğrafik eser, ithal eden ülkeye ihracat açısından en iyi fırsatları sahip ülkenin kotasına dahil edilir;
- c yukarıdaki a ve b fıkralarındaki şartlar uygulanamadığında, sinematoğrafik eser, yönetmeni sağlayan Tarafın kotasına katılır.

Madde 14 – Diller

Ortak yapım statüsüne göre , Taraflardan birinin yetkili makamı o ülkede müesses ortak yapımcıdan sinematoğrafik eserin o Tarafın dillerinden birindeki nihai versiyonunu talep edebilir.

Madde 15 – Festivaller

Ortak yapımcılar başka türlü karar vermedikçe, ortak yapım sinematoğrafik çalışmalar uluslararası festivallerde, ortak yapımda çoğunluğu oluşturan Taraf, veya eşit parasal katılımı, yönetmeni sağlayan Tarafça gösterilir.

Bölüm III – Son hükümler

Madde 16 – İmza, onay, kabul, tasvip

- 1 Bu Sözleşme Avrupa Konseyi Devletleri üyelerinin ve Avrupa Kültürel Sözleşmesine taraf diğer devletlerin imzalarına açık olup Taraflar bağıtlı olmaya rıza gösterdiklerini aşağıdaki şekilde ifade edebilirler:
 - a onaylama, kabul veya tasvip ile ilgili bir çekince koymaksızın imza; veya
 - b onay, kabul veya tasvibe tabi olmak kaydı ile imza ve bunu takiben, onay kabul veya tasvip.
- 2 Onaylama, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde 17 – Yürürlüğe giriş

- 1 Sözleşme, Avrupa Konseyine üye en az dört üyenin dahil olduğu beş devletin Madde 16'daki şartlara uygun olarak Sözleşmeye bağlı kalmaya razı olduklarını açıklamaları tarihinden sonra üç aylık bir sürenin sona ermesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girer.
- 2 Sözleşmeye bağlı olmak üzere rızasını sonradan açıklayan herhangi bir imzalayan devlet bakımından Sözleşmenin yürürlüğe girmesi, imza veya onaylama, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden sonra üç aylık bir sürenin geçmesini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 18 – Üye olmayan Devletlerin katılımı

- 1 Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsünün 20.d maddesinde öngörülen çoğunluk tarafından alınan bir kararla ve Bakanlar Komitesinde yer almaya yetkili Sözleşmeyi imzalayan devletlerin temsilcilerinin ittifakla oylamasıyla, Avrupa Konseyine ve Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye olmayan her hangi bir Avrupa Devletini bu Sözleşmeye uymaya davet edebilir.
- 2 Avrupa Ekonomik Topluluğu veya katılan her hangi bir Devlet bakımından bu Sözleşme, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine katılım belgelerinin tevdi edildiği tarihten sonra üç aylık bir sürenin geçmesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

Madde 19 – Bölgesel hüküm

- 1 Her Devlet, bu Sözleşmenin uygulanacağı bölge veya bölgeleri, imza sırasında veya onaylama, kabul, onama veya tasvip belgelerini tevdi ettiği sırada belirleyebilir.
- 2 Her Taraf Devlet, daha sonraki bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla, bu Sözleşmenin uygulanmasını beyanında belirleyeceği başka bir bölgeye teşmil edebilir. Böyle bir bölge bakımından, Sözleşme beyanın Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden üç aylık bir sürenin geçmesinden sonra izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girer.
- 3 Önceki iki fıkra uyarınca yapılan her hangi bir beyan, böyle bir beyanda belirtilen herhangi bir bölge bakımından, Genel Sekretere bildirimde bulunularak geri çekilebilir. Geri çekme Genel Sekreter tarafından bildirim alınması tarihinden üç aylık bir sürenin geçmesinden sonra izleyen ayın ilk günü yürürlük kazanır.

Madde 20 –Çekinceler

- 1 Her Devlet, imza sırasında veya onaylama, kabul, onama veya katılım belgelerinin tevdi sırasında 2'nci maddenin 4'ncü fıkrasının bir ya da daha fazla Taraf ile ikili ortak yapım ilişkilerine uygulanmayacağını beyan edebilir. Ayrıca, madde 9, fıkra 1.a da düzenlenenden farklı en çok katılım payı saptama hakkını saklı tutabilir. Başka bir çekince konulamaz.
- 2 Yukarıdaki fıkraya göre çekince koymuş olan her hangi bir Taraf bunu Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak tamamen veya kısmen geri çekebilir. Bu geri çekme Genel Sekreter tarafından bildirim alındığı tarihte yürürlük kazanır.

Madde 21 – Çekilme

- 1 Bir Taraf Devlet, her hangi bir zaman, bu Sözleşmeyi Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı yazılı bir bildirim ile işbu Sözleşmeden çekilebilir.
- 2 Bu çekilme keyfiyeti bildirim Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten itibaren altı aylık bir sürenin geçmesini takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Madde 22 – Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi tüm Devletlere, Avrupa Ekonomik Topluluğuna ve bu Sözleşmeye katılan veya buna davet edilen her hangi bir devlete:

- a Her imzalamayı;
- b Her onaylama, kabul, katılım veya tasvip belgesinin tevdi edilmesini;

- c Bu Sözleşmenin 17, 18 ve 19 uncu maddelerine uygun olarak yürürlüğe girdiği tarihi;
- d 5 inci maddenin 5 inci fıkrasına göre yapılan her bildirim;
- e 21 inci maddeye göre yapılan her çekilme bildirimini;
- f bu Sözleşmeyi ilgilendiren başka diğer her türlü işlem bildirim ve yazışmayı bildirecektir.

Usulüne göre yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Aynı geçerlilikte İngilizce ve Fransızca iki metin halinde Avrupa Konseyi arşivlerine konulacak olan işbu Sözleşme tek nüsha olarak 2 ekim 1992'de tarihinde Strasbourg'da yapılmıştır. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri 16. maddenin 1. fıkrasında zikredilen Devletlere ve Avrupa Ekonomik Topluluğuna ve bu sözleşmeye katılmaya davet edilmiş olan Devletlerin her birine bu Sözleşmenin onaylanmış bir örneğini verecektir.

Ek I – Başvuru Yöntemi

Bu Sözleşmenin şartlarından yararlanma bakımından Taraplarda müesses ortak yapımcılar çekim başlamasından iki ay önce ortak yapım statüsü için başvuruda bulunur ve buna aşağıda listesi verilen belgeler eklenir. Bu belgeler, en geç çekim başlamadan bir ay öncesine kadar diğer Tarafın makamlarına iletilmek üzere yeterli sayıda olarak yetkili makamlara ulaştırılmalıdır.:

- kendi ticareti için kullanmak üzere eserin telif hakkını satın aldığını gösteren mukavelenin bir sureti veya başka bir kanıt;
- detaylı bir senaryo;
- ilgili ülkelerin her birinden sanatsal ve teknik katkıların bir listesi;
- Tahmini bütçe ve tafsilatlı bir finansman planı;
- sinematoğrafik çalışmanın bir yapım programı;
- ortak yapımcılar arasında imzalanan ortak yapım mukavelesi. Bu mukavelenin ortak yapımcılar arasında bölgelerin veya alınıdılarının nasıl dağıtılacağına dair hükümler de içermesi şarttır.

Başvuru ve diğer belgeler, mümkünse, teslim edilecek yetkili makamların dilinde sunulur.

Yetkili ulusal makamlar başvuru ve ekli belgeleri alınca birbirlerine gönderirler. Parasal katılımı çok olan Tarafın görüşü alınıncaya kadar parasal katılımı az olan Tarafın yetkili makamı onaylama yapamaz.

Ek II

- 1 3 üncü Maddenin 3 üncü fıkrası bakımından bir sinematoğrafik çalışma, aşağıda belirtilen Avrupalılık unsurlar şemasına göre muhtemel 19 toplam puandan en az 15 puanı almayı başarırrsa Avrupalılık sıfatı kazanır.
- 2 Senaryonun gerekleri bakımından yetkili otoriteler, birbirleriyle danıştıktan sonra, eğer çalışma bir Avrupa kimliği taşıdığını kabul ediyorlarsa, çalışmaya normalde gerekli olan 15 puandan daha az bir puan sayısıylar ortak yapım statüsü verebilirler.

Avrupalılık unsurları

Ağırlık Puanları

Yaratıcı grup

Yönetmen	3
Metin yazarı	3
Kompozitör	1
	<hr/>
	7

İcracı grup

Başrol	3
İkinci rol	2
Üçüncü rol	1
	<hr/>
	6

Teknik çalışanlar grubu

Kameraman	1
Ses kayıtçısı	1
Editör	1
Sanat yönetmeni	1
Stüdyo veya çekim mekanı	1
Yapım sonrası mekanı	1
	<hr/>
	6

Önemli not:

- a Başrol, ikinci ve üçüncü roller çalışılan gün sayısına göre tayin edilir.
- b 8 inci madde bakımından "sanatsal" terimi yaratıcı ve icracı gruplara; "teknik" terimi, teknik çalışanlar grubuna göndermede bulunmaktadır.